

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет музичного мистецтва
Кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

Методичні рекомендації
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності
А14 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

*Ухвалено кафедрою музикознавства, фольклору та музичної освіти
Факультету музичного мистецтва РДГУ
(протокол №4 від 13 березня 2025 року).*

*Друкується за рішенням навчально-методичної комісії
Факультету музичного мистецтва РДГУ
(протокол №3 від 25 березня 2025 року).*

Н 15 Виробнича (педагогічна) практика: методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) / упоряд. О. О. Гумінська, Т. Ю. Прокопович. Рівне: РДГУ, 2025. 42 с.

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, зав. кафедри музикознавства, фольклору та музичної освіти РДГУ Тетяна ПРОКОКПОВИЧ,
вчитель-методист, спеціаліст вищої категорії, вчитель музичного мистецтва Рівненського ліцею «Гармонія» Інна ОПАНАСЕЦЬ

Методичні рекомендації укладено відповідно до чинної Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво). Комплекс робочих матеріалів охоплює всі етапи проходження виробничої практики у відповідності до мети і завдань освітнього компоненту.

Навчально-методичне видання рекомендовано для викладачів-методистів та здобувачів вищої освіти, учителів ЗЗСО, які забезпечують проходження виробничої (педагогічної) практики.

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета і завдання практики	4
Очікувані результати проходження практики	5
Зміст виробничої практики	6
Критерії оцінювання роботи здобувача-практиканта	15
Обов'язки організаторів практики і здобувачів-практикантів	17
Система оцінювання досягнень здобувачів-практикантів	22
Рекомендована література	19
<i>Додатки</i>	<i>21</i>
<i>Додаток А Титульна сторінка папки-звіту</i>	<i>21</i>
<i>Додаток Б Щоденник практики</i>	<i>22</i>
<i>Додаток В. Вивчення форм музично-просвітницької роботи з музики в ЗЗСО</i>	<i>25</i>
<i>Додаток Г. Аналіз уроку музичного мистецтва (бланк)</i>	<i>26</i>
<i>Додаток Д. Аналіз уроку мистецтва за різними аспектами</i>	<i>27</i>
<i>Додаток Е. Конспекти бесід та слухання музики. Зразки</i>	<i>28</i>
<i>Додаток Є. Вивчення системи позаурочної музично-виховної роботи з ЗЗСО (бланк)</i>	<i>31</i>
<i>Додаток Ж. Методична розробка музично-освітньої бесіди. Зразок</i>	<i>32</i>
<i>Додаток З. План уроку музичного мистецтва. Зразок</i>	<i>36</i>
<i>Додаток І. Звіт з виробничої (педагогічної) практики</i>	<i>38</i>

ВСТУП

Виробнича (педагогічна) практика зі спеціальності є компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), однією з форм практично-професійної підготовки майбутнього учителя музичного мистецтва. Її організація і проведення забезпечує кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти.

Програма виробничої (педагогічної) практики укладена з урахуванням методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо складання програм практики здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти України, з дотриманням вимог «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міносвіти України від 24.09.2010р., Положення про практики у Рівненському державному гуманітарному університеті (протокол засідання Вченої ради РДГУ №10 від 27.11.2018р.).

База практики – Рівненський ліцей «Гармонія» (Угода між РДГУ та Рівненським ліцеєм «Гармонія»)

Виробнича (педагогічна) практика зі спеціальності проводиться на 2 курсі (4 семестр) з відривом від навчання.

Обсяг виробничої практики складає 2 тижні (3 кредити, 90 год.).

Кількість модулів – 2.

Форма контролю – недиференційований залік.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважної причини або не отримали заліку, можуть бути відраховані, як такі, що мають академічну заборгованість в порядку, передбаченому Статутом університету та Положенням про практику.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики: закріплення та поглиблення здобувачами вищої освіти теоретичних знань, умінь й навичок, ознайомлення їх зі специфікою майбутньої спеціальності, отримання первинних професійних знань та умінь із фахової (професійної) дисципліни (методика музичної освіти), формування потреби постійного саморозвитку.

Завдання практики:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із специфікою роботи вчителя музичного мистецтва, вивчення основних документів, якими регламентується його педагогічна діяльність;
- аналіз форм і видів урочної та позаурочної діяльності, форм та методів, які активізують інтелектуальну, емоційно-вольову, духовну, психічну сферу особистості;
- ознайомлення з навчальним матеріалом, ресурсним забезпеченням уроків музичного мистецтва;
- вивчення методики проведення уроку музичного мистецтва, організації різних форм та видів музичної діяльності на уроці;
- вивчення системи позаурочної роботи з музичного мистецтва в ЗЗСО;
- оволодіння навичками педагогічного спостереження, аналізу, оцінки освітнього процесу;
- розвиток вміння самоаналізу та самооцінки;
- усвідомлення сутності роботи вчителя музичного мистецтва, власної ролі в освітньому процесі;
- формування інтересу до професії вчителя музичного мистецтва.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Результатом виробничої (педагогічної) практики є формування **загальних компетентностей** майбутніх вчителів музичного мистецтва:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, суспільну мультикультурність (культурна компетентність).

ЗК 02. Здатність до творчої самореалізації (культурна компетентність).

ЗК 03. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, міжпрофесійного спілкування (соціально-партнерська компетентність).

ЗК 04. Здатність організовувати роботу на засадах поваги до громадянських прав і свобод людини (громадянська компетентність);

ЗК 05. Вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї, проявляти ініціативність, підприємливість (підприємницька компетентність).

ЗК 07. Здатність приймати обґрунтовані та ефективні рішення у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків (лідерська компетентність).

Результатом виробничої практики є формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

ФК01.Здатність до розуміння значення мистецтва у сучасному суспільстві; сприяння збагаченню вітчизняної музичної культури (культурницька компетентність).

ФК02. Здатність до реалізації особливостей змісту та організаційно-методичної специфіки музичної освіти (інтегрованого курсу «Мистецтво») (предметно-методична компетентність).

ФК04.Здатність забезпечувати виконання виробничих (освітніх) завдань з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей учнів на засадах чинних стандартів і нормативно законодавчої бази освітньої діяльності (предметно-методична компетентності).

ФК05. Здатність узагальнювати, інноваційно переосмислювати та творчо використовувати досягнення музичної культури (мистецтва, педагогіки), знаходити оптимальні рішення щодо їх теоретичного, методичного, виконавського впровадження у освітній процес (предметно-методична, інноваційна компетентності).

ФК06. Володіння методологією музично-педагогічної діяльності у галузі освіти, навичками її традиційного та інноваційного інтерпретування у професійній діяльності викладача (предметно-методична, інноваційна компетентності).

ФК07.Здатність виявляти та реалізовувати педагогічний потенціал мистецтва, зокрема музичного в контексті освітнього процесу; оволодіння засобами художньо-образного впливу на суб'єктів навчальної діяльності (предметно-методична компетентність).

ФК08. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, здібностей, можливостей, інтересів (інклюзивна компетентність).

ФК09. Здатність організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці (здоров'язбережувальна компетентність).

ФК10.Володіння елементами методик організації і здійснення наукової діяльності (інноваційна компетентність).

ФК11.Здатність вирішувати варіативні музично-естетичні завдання на основі сучасних технологій навчання, експериментальних програм, тощо викладача (інноваційна компетентність).

ФК12.Здатність до планування та організації освітнього процесу, розроблення та керування освітніми проєктами; створення освітніх осередків (проєктувально-прогностична компетентність).

ФК13.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, визначати умови та ресурси професійного розвитку (здатність до навчання впродовж життя).

ФК14.Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати власні професійні потреби (рефлексивна компетентність)

ФК15.Здатність до аналізу та оцінювання результатів діяльності учнів; забезпечення їх самоаналізу та самооцінювання (оцінювально-аналітична компетентність).
ФК16.Володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій (інформаційно-цифрова компетентність).

У результаті проходження виробничої практики здобувач вищої освіти повинен:

ПРН01.Знати форми і методи організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти.

ПРН03.Знати та розуміти теоретичні основи та проблеми сучасної мистецької, зокрема музичної педагогіки.

ПРН04.Знати зміст суміжних предметів, що стосується методик викладання у закладах загальної середньої освіти та дитячих позашкільних закладах.

ПРН05.Володіти провідними педагогічними технологіями, інновації в галузі сучасної мистецької, зокрема музичної освіти.

ПРН06. Розуміти специфіку педагогічної співпраці із учнівською аудиторією, зокрема основи музично-виконавської, ораторської майстерності.

ПРН07.Знати та використовувати основні принципи осмислення проблем навчальної та професійної діяльності на межі предметних галузей.

ПРН08.Знати закономірності процесу організації і проведення педагогічних досліджень.

ПРН09.Використовувати загальні засади нормативно-правової бази освітньої діяльності в аспектах організації, регулювання та обліку освітньої діяльності.

ПРН10.Застосовувати методи формування у здобувачів освіти основ загальнолюдської моралі.

ПРН11.Здійснювати освітню діяльність, визначати ступінь і глибину засвоєння здобувачами освіти програмного матеріалу, формувати навички самостійного навчання.

ПРН12.Володіти сучасними засобами пошуку і обробки та педагогічної інтерпретації наукової інформації.

ПРН13.Використовувати прогресивні підходи до керівництва навчальною, суспільною і художньо-творчою діяльністю.

ПРН14.Володіти основними складовими виконавської підготовки (розуміння змісту та форми твору, відтворення його образної концепції, реалізація його педагогічних можливостей).

ПРН15.Володіти основними видами інструментально-виконавської діяльності (читання з нотного аркуша, транспонування, створення акомпанементу тощо).

ПРН16.Використовувати міжпредметну інтеграцію в умовах освітнього процесу.

ПРН17.Впливати на цілісний художній та музичний розвиток здобувачів освіти (в інтелектуальній, емоційно-ціннісній, практичній складових).

ПРН18.Здійснювати музично-просвітницьку діяльність, пропагувати кращі зразки мистецтва, сприяти розвитку вітчизняного музичного мистецтва.

ПРН19.Здійснювати професійне самозростання на основі сучасного прогресивного педагогічного досвіду.

ПРН20.Ефективно використовувати мультимедійні засоби навчання.

ПРН24.Оволодіти здатністю до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

ПРН25.Оволодіти здатністю відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Модуль 1. Вокально-хорова робота в ЗЗСО

Мета практики: ознайомлення з особливістю вокально-хорової роботи вчителя музичного мистецтва в ЗЗСО, місцем даної роботи на уроках мистецтва, в позаурочній музично-виховній діяльності, в роботі вокальних та хорових студій, гуртків, розвиток у

майбутніх музикантів- педагогів практичних умінь і навичок в організації вокально-хорової роботи в процесі проведення уроку музичного мистецтва, заняття хорового колективу.

Зміст практики

Вивчення форм і методів вокально-хорової роботи в ЗЗСО. Вивчення навчальних програм, календарних планів, підручників, хрестоматій, документації щодо гурткової роботи, методики та техніки їх ведення; постійний аналіз уроків музичного мистецтва вчителя музичного мистецтва, колег-практикантів.

Оволодіння на практиці методами та прийомами вокально-хорової роботи, інноваціями в галузі сучасної музичної освіти.

Планування та здійснення вокально-хорової роботи на уроках музичного мистецтва, на заняттях хорових гуртків та проведення уроків музичного мистецтва в закріпленому класі та класах інших вікових груп.

Систематизація змісту суміжних предметів (мистецтво, образотворче мистецтво), що стосується методики викладання музичного мистецтва у середніх закладах освіти: на основі спільності ідеї, художнього образу, засобів виразності. Використання міжпредметної інтеграції в умовах освітнього процесу.

Володіння основними складовими виконавської вокально-хорової підготовки (розуміння змісту та форми твору, відтворення його образної концепції, реалізація його педагогічних можливостей). Володіння основними видами інструментально-виконавської діяльності (читання з нотного аркуша, транспонування, створення акомпанементу тощо).

Вивчення музичних творів для співу, які використовуються на уроках музичного мистецтва та у позаурочній роботі.

Вплив на цілісний художній та музичний розвиток дітей шкільного віку (в інтелектуальній, емоційно-ціннісній, практичній складових).

Педагогічна практика проходить в три етапи: підготовчий (перші 2 дні), основний (3 тижнів) та заключний (3 дні).

Підготовчий етап передбачає:

- вивчення завдань практики, вимог до заліку, графіку консультацій з викладачем- методистом;
- знайомство з адміністрацією закладу освіти, вчителем музичного мистецтва, кабінетом музичного мистецтва (мистецтва), плануванням їх роботи;
- вивчення календарних планів вчителя музичного мистецтва, навчального матеріалу, плану позаурочної роботи з музичного мистецтва (мистецтва);
- відвідування та аналіз уроків музичного мистецтва, занять вокальних та хорових гуртків;
- вивчення необхідного репертуару, ознайомлення з методичною літературою;
- написання та затвердження методистом індивідуального плану роботи здобувача- практиканта.

Основний етап передбачає роботу за індивідуальним планом, а саме:

- самостійне планування та проведення уроків музичного мистецтва в закріпленому класі та класах інших вікових груп;
- вивчення класних журналів, методики та техніки їх ведення;
- постійний аналіз уроків музичного мистецтва учителя (з 1 по 7 класи, не менше 7);
- заняття з вокально-хоровим колективом, аматорським колективом;
- проведення музично-освітніх заходів та виховних годин;
- участь в музично-виховних заходах закладу освіти;
- накопичення та систематизація матеріалу для написання реферату науково-

дослідницької тематики;

- організацію індивідуальної роботи з учнями;
- участь в роботі методичних об'єднань закладу освіти та міста, відвідування загальноомських концертів, конкурсів;
- ознайомлення з матеріально-технічним забезпеченням навчально-виховного процесу з фаху;
- допомога вчителям музичного мистецтва в поповненні кабінету навчально-методичними матеріалами.

Заключний етап передбачає:

- проведення підсумкових нарад за результатами практики в закладах освіти (практикант звітується, класний керівник та вчитель музичного мистецтва дають характеристику та оцінюють підготовку здобувача до самостійної роботи в закладі освіти);
- оформлення здобувачами-практикантами звітної документації та подання її на кафедру музикознавства, фольклору та музичної освіти;
- аналіз результатів педагогічної практики керівниками-методистами (викладачами кафедр);
- виставлення диференційованого *заліку* з педагогічної практики;
- підбиття підсумків на підсумковій конференції.

Модуль 2. Музично-просвітницька робота в ЗЗСО

Мета практики: ознайомлення з особливістю музично-просвітницької роботи вчителя музичного мистецтва в ЗЗСО, місцем даної роботи на уроках мистецтва, в позаурочній музично- виховній діяльності, в роботі студій, гуртків, об'єднань, розвиток у майбутніх музикантів- педагогів практичних умінь і навичок організації слухання та інтерпретації музики на уроках музичного мистецтва, організації музично-просвітницьких заходів.

Зміст практики

Вивчення форм і методів музично-просвітницької діяльності у закладі загальної середньої освіти. Вивчення планування, організації та здійснення освітнього процесу з музичного мистецтва в закладі освіти, вивчення шкільної документації, методики та техніки їх ведення; постійний аналіз уроків музичного мистецтва вчителя, колег-практикантів. Ознайомлення з матеріально- технічним забезпеченням освітнього процесу викладання музичного мистецтва. Накопичення та систематизація методичного та нотного матеріалу. Вивчення музичних творів для слухання, які будуть використовуватись на уроках музичного мистецтва та у позаурочній роботі.

Оволодіння методикою організації сприймання та інтерпретації мистецтва (музичного мистецтва). Планування та проведення фрагментів слухання музики на уроці музичного мистецтва в закріпленому класі та класах інших вікових груп. Реалізація взаємозв'язку теоретичних (аналіз музичного твору) та практичних (пластичні, інструментальні інтерпретації) форм роботи. Систематизація змісту суміжних предметів (мистецтво, образотворче мистецтво), що стосується методики викладання музичного мистецтва (на основі спільності ідей, художнього образу, засобів виразності). Використання мультимедійних засобів навчання.

Здійснення музично-просвітницької діяльності, пропаганда кращих зразків вітчизняного музичного мистецтва. Проведення музично-освітньої бесіди, участь в музично-виховному заході для учнів освітнього закладу. Вплив на цілісний художній та музичний розвиток здобувачів загальної середньої освіти (інтелектуальної, емоційно-ціннісної та діяльнісної сфер).

Участь в роботі методоб'єднань, відвідування загальноомських концертів, конкурсів.

Педагогічна практика проходить в три етапи: підготовчий (перші 2 дні), основний (3 тижні) та заключний (3 дні).

Підготовчий етап передбачає:

- вивчення програми та завдань практики, вимог до заліку, графіку консультацій з викладачем-методистом;
- знайомство з адміністрацією закладу освіти, вчителем музичного мистецтва, кабінетом музичного мистецтва (мистецтва), плануванням їх роботи;
- закріплення за класом та знайомство з класним керівником, плануванням його роботи, відвідування уроків у закріпленому класі з різних предметів;
- вивчення календарних планів вчителя музичного мистецтва, навчального матеріалу програми даного класу за даний період, плану позаурочної роботи з музичного мистецтва (мистецтва);
- відвідування та аналіз уроків музичного мистецтва, занять музичних (мистецьких) гуртків, художніх аматорських колективів;
- вивчення необхідного репертуару, ознайомлення з методичною літературою, підготовка наочних посібників;
- самостійне планування практики, затвердження методистом індивідуального плану роботи здобувача-практиканта.

Основний етап передбачає роботу за індивідуальним планом, а саме:

- проведення уроків музичного мистецтва в закріпленому класі та класах інших вікових груп;
- вивчення класних журналів, методики та техніки їх ведення;
- постійний аналіз уроків музичного мистецтва учителя (з 1 по 7 класи, не менше 7);
- заняття з вокально-хоровими колективами, солістами;
- проведення годин спілкування (ранкової зустрічі, виховної години тощо) у закріпленому класі (одна методична розробка);
- участь у музично-виховних заходах закладу освіти;
- участь в роботі методичних об'єднань закладу освіти, міста,
- відвідування загальноміських концертів, конкурсів з наступним їх обговоренням;
- ознайомлення з матеріально-технічним забезпеченням навчально-виховного процесу з фаху;
- допомога вчителям музичного мистецтва в поповненні кабінету навчально-методичними матеріалами.

Заклучний етап передбачає:

- проведення підсумкових нарад за результатами практики в закладах освіти (практикант звітується, класний керівник та вчитель музичного мистецтва дають характеристику та оцінюють підготовку здобувача до самостійної роботи в закладі освіти);
- оформлення здобувачами-практикантами звітної документації та подання її на кафедру музикознавства, фольклору та музичної освіти (в Classroom);
- аналіз результатів педагогічної практики керівниками-методистами (викладачами кафедри музикознавства, фольклору та музичної освіти);
- виставлення диференційованого заліку з педагогічної практики;
- підбиття підсумків на підсумковій конференції.

Модуль 3. Навчання музичному мистецтву в початковій школі

Мета практики: ознайомлення з діяльністю вчителя музичного мистецтва (мистецтва), роботою мистецьких гуртків, розвиток у майбутніх педагогів практичних умінь і навичок в організації музично-естетичної роботи в початковій школі.

Змістом практики є:

Вивчення форм і методів організації освітнього процесу з музичного мистецтва (мистецтва) у закладі загальної середньої освіти. Вивчення планування, організації та здійснення освітнього процесу з музичного мистецтва. Ознайомлення з шкільною документацією, методикою та технікою її ведення. Ознайомлення з матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу викладання музичного мистецтва.

Вивчення музичних творів для слухання та співу, які будуть використовуватись на уроках музичного мистецтва та у позаурочній роботі. Постійний аналіз уроків музичного мистецтва вчителя, колег-практикантів.

Оволодіння методикою проведення уроку музичного мистецтва в закладі загальної середньої освіти. Планування та підготовка конспектів уроку музичного мистецтва. Реалізація взаємозв'язку теоретичних (аналіз музичного твору, засвоєння основних музичних понять) та практичних (спів, творчість, рухи під музику, музикування) форм роботи. Систематизація змісту суміжних предметів (мистецтво, образотворче мистецтво), що стосується методики викладання музичного мистецтва (на основі спільності ідеї, художнього образу, засобів виразності). Використання мультимедійних засобів навчання. Визначення рівнів засвоєння учнями програмного матеріалу, проведення рефлексії уроку.

Накопичення та систематизація матеріалу, необхідного для написання доповіді науково-дослідної тематики: «Мотивація учнів до навчання на уроках музичного мистецтва», «Методи та прийоми переключення уваги на уроці музичного мистецтва», «Створення ситуації успіху на уроці музичного мистецтва».

Систематизація методичного, нотного матеріалу для роботи з учнями початкової школи.

Використання попереднього досвіду теоретично-практичної підготовки у ЗВО на практиці: володіння основними складовими виконавської підготовки (виконання музичного твору, розуміння змісту та форми твору, образної концепції, знання його педагогічних можливостей); володіння основними видами інструментально-виконавської діяльності (читання з нотного аркуша, транспонування, створення акомпанементу тощо) володіння основними складовими музично-теоретичної та методичної підготовки.

Здійснення музично-просвітницької діяльності в позаурочній діяльності, проведення музично-освітніх бесід, участь у виховному заході для учнів класу.

Здійснення професійного самозростання на основі прогресивного педагогічного досвіду, участь в роботі методоб'єднань, відвідування загальноміських концертів, конкурсів.

Оволодіння новими прогресивними педагогічними технологіями, інноваційним стилем діяльності.

Формування комунікативних, дослідницьких, творчих здібностей; усвідомлення сутності роботи вчителя і своєї позиції в освітньому процесі.

Оволодіння вміннями роботи з дитячим колективом; набуття вмінь вести спостереження та проводити регулярну індивідуальну роботу.

Оволодіння вміннями виділяти та аналізувати педагогічні явища, вірно їх оцінювати; розвивати вміння самоаналізу та самооцінки.

Педагогічна практика проходить в три етапи: підготовчий (перші 2 дні), основний (3 тижнів) та заключний (3 дні).

Підготовчий етап передбачає:

- вивчення програми та завдань практики, вимог до заліку, графіку консультацій з викладачем-методистом;
- знайомство з адміністрацією закладу освіти, вчителем музичного мистецтва,

кабінетом музичного мистецтва (мистецтва), плануванням їх роботи;

- закріплення за класом та знайомство з класним керівником, плануванням його роботи, відвідування уроків у закріпленому класі з різних предметів;
- вивчення календарних планів вчителя музичного мистецтва, навчального (музичного) матеріалу, плану позаурочної роботи з музичного мистецтва (мистецтва);
- постійний аналіз уроків музичного мистецтва учителя (з 1 по 7 класи, не менше 7);
- аналіз занять музичних (мистецьких) гуртків, художніх аматорських колективів;
- вивчення пісенного репертуару, ознайомлення з методичною літературою, підготовка наочних посібників;
- самостійне планування практики, написання та затвердження методистом індивідуального плану роботи здобувача-практиканта.

Основний етап передбачає роботу за індивідуальним планом, а саме:

- написання планів-конспектів уроків музичного мистецтва в закріпленому класі та класах інших вікових груп (три в початковій школі та один в 5-7-х класах) (всього чотири);
- проведення уроків музичного мистецтва (три в початковій школі та один в 5-7-х класах) (всього чотири);
- вивчення класних журналів, методики та техніки їх ведення;
- проведення фрагментів заняття з вокально-хоровим колективом;
- проведення виховних заходів з учнями закріпленого класу (ранкові зустрічі, години спілкування, виховні години, ігroteки, музично-освітні бесіди тощо) (одна методична розробка);
- участь в музично-виховних заходах закладу освіти;
- накопичення та систематизація матеріалу для написання доповіді науково-дослідницької тематики (запис «Психолого-педагогічних спостережень»);
- організація індивідуальної роботи з учнями (спостереження, бесіди, вивчення ставлення учня до навчання та навчальних предметів, думки класного керівника та педагогічного колективу про ставлення учня до навчання, опис поведінки учнів на уроці, написання характеристики на учня);
- участь в роботі методичних об'єднань закладу освіти та міста, відвідування загальноміських концертів, конкурсів;
- допомога вчителям музичного мистецтва в поповненні кабінету навчально-методичними матеріалами.

Заключний етап передбачає:

- проведення підсумкових нарад за результатами практики в закладах освіти (практикант звітується, класний керівник та вчитель музичного мистецтва дають характеристику та оцінюють підготовку здобувача до самостійної роботи в закладі освіти);
- оформлення здобувачами-практикантами звітної документації та подання її на кафедру музикознавства, фольклору та музичної освіти (в Classroom);
- аналіз результатів педагогічної практики керівниками-методистами (викладачами кафедр), виставлення диференційованого *заліку* з педагогічної практики;
- підбиття підсумків на підсумковій конференції.

Модуль 4. Навчання музичному мистецтву в основній школі

Мета практики: ознайомлення з діяльністю вчителя музичного мистецтва (мистецтва), роботою мистецьких гуртків, розвиток у майбутніх педагогів практичних умінь і навичок в організації музично-естетичної роботи в основній школі (5-7 класи).

Змістом практики є:

Вивчення форм і методів організації освітнього процесу з музичного мистецтва (мистецтва) у закладі загальної середньої освіти. Вивчення планування, організації та здійснення освітнього процесу з музичного мистецтва. Ознайомлення з шкільною документацією, методикою та технікою її ведення. Ознайомлення з матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу викладання музичного мистецтва.

Вивчення музичних творів для слухання та співу, які будуть використовуватись на уроках музичного мистецтва та у позаурочній роботі. Постійний аналіз уроків музичного мистецтва вчителя, колег-практикантів.

Оволодіння методикою проведення уроку музичного мистецтва в закладі загальної середньої освіти. Планування та підготовка конспектів уроку музичного мистецтва. Реалізація взаємозв'язку теоретичних (аналіз музичного твору, засвоєння основних музичних понять) та практичних (спів, творчість, рухи під музику, музикування) форм роботи. Систематизація змісту

суміжних предметів (мистецтво, образотворче мистецтво), що стосується методики викладання музичного мистецтва (на основі спільності ідеї, художнього образу, засобів виразності). Використання мультимедійних засобів навчання. Визначення рівнів засвоєння учнями програмного матеріалу, проведення рефлексії уроку.

Накопичення та систематизація матеріалу, необхідного для реалізації творчого проєкту з курсу «Методика музичної освіти».

Систематизація методичного, нотного матеріалу для роботи з учнями основної школи.

Здійснення музично-просвітницької діяльності в позаурочній діяльності, проведення музично-освітніх бесід, участь у виховному заході для учнів класу.

Здійснення професійного самозростання на основі прогресивного педагогічного досвіду, участь в роботі методичних об'єднань, відвідування загальноміських концертів, конкурсів.

Оволодіння новими прогресивними педагогічними технологіями, інноваційним стилем діяльності.

Формування комунікативних, дослідницьких, творчих здібностей; усвідомлення сутності роботи вчителя і своєї позиції в освітньому процесі.

Оволодіння вміннями роботи з дитячим колективом; набуття вмінь вести спостереження та проводити регулярну індивідуальну роботу.

Оволодіння вміннями виділяти та аналізувати педагогічні явища, вірно їх оцінювати; розвивати вміння самоаналізу та самооцінки.

Педагогічна практика проходить в три етапи: підготовчий (перші 2 дні), основний (3 тижнів) та заключний (3 дні).

Підготовчий етап передбачає:

- вивчення програми та завдань практики, вимог до заліку, графіку консультацій з викладачем-методистом;
- знайомство з адміністрацією закладу освіти, вчителем музичного мистецтва, кабінетом музичного мистецтва (мистецтва), плануванням їх роботи;
- закріплення за класом та знайомство з класним керівником, плануванням його роботи, відвідування уроків у закріпленому класі з різних предметів;
- вивчення календарних планів вчителя музичного мистецтва, навчального (музичного) матеріалу, плану позаурочної роботи з музичного мистецтва (мистецтва);
- постійний аналіз уроків музичного мистецтва учителя (з 1 по 7 класи, не менше 7);
- аналіз занять музичних (мистецьких) гуртків, художніх аматорських колективів;
- вивчення пісенного репертуару, ознайомлення з методичною літературою, підготовка наочних посібників;

- самостійне планування практики, написання та затвердження методистом індивідуального плану роботи здобувача-практиканта.

Основний етап передбачає роботу за індивідуальним планом, а саме:

- написання планів-конспектів уроків музичного мистецтва у закріпленому класі та класах інших вікових груп (5-7-х класах) (всього чотири);
 - проведення уроків музичного мистецтва (в 5-7-х класах) (всього чотири);
 - вивчення класних журналів, методики та техніки їх ведення;
 - проведення заняття з вокально-хоровим колективом;
 - проведення виховних заходів з учнями закріпленого класу (години спілкування, виховні години тощо) (одна методична розробка);
 - участь в музично-виховних заходах закладу освіти;
 - накопичення та систематизація матеріалу для творчого проекту з курсу «Методика музичної освіти»;
 - організація індивідуальної роботи з учнями (спостереження, бесіди, вивчення ставлення учня до навчання та навчальних предметів, думки класного керівника та педагогічного колективу про ставлення учня до навчання, опис поведінки учнів на уроці, написання характеристики на учня);
 - участь в роботі методичних об'єднань закладу освіти та міста, відвідування загальноміських концертів, конкурсів;
 - вивчення ставлення учнів до навчання та навчальних предметів, думки класного керівника та педагогічного колективу про ставлення учнів класу до навчання; проведення діагностичних обстежень; спостереження та опис поведінки учнів на уроці; аналіз причин відхилень у поведінці учнів під час навчальних занять; опис методів, використаних здобувачем для розвитку і корекції пізнавальних інтересів учнів та їх ставлення до навчання;
 - допомога вчителям музичного мистецтва в поповненні кабінету навчально-методичними матеріалами.
- Заключний етап передбачає:**
- проведення підсумкових нарад за результатами практики в закладах освіти (практикант звітується, класний керівник та вчитель музичного мистецтва дають характеристику та оцінюють підготовку здобувача до самостійної роботи в закладі освіти);
 - оформлення здобувачами-практикантами звітної документації та подання її на кафедру музикознавства, фольклору та музичної освіти (в Classroom);
 - аналіз результатів педагогічної практики керівниками-методистами (викладачами кафедр), виставлення диференційованого заліку з педагогічної практики;
 - підготовка звітної доповіді, фото та відео звіту на підсумкову конференцію;
 - підбиття підсумків на підсумковій конференції.

Структура залікового кредиту виробничої практики

	Зміст роботи	Кількість годин
Модуль 1. Вокально-хорова робота в ЗЗСО		
1.	Вивчення умов вокально-хорової роботи в ЗЗСО	20
2.	Спостереження та аналіз освітнього процесу	20
3.	Планування та розробка фрагментів уроків музичного мистецтва	36
4.	Проведення фрагментів уроків музичного мистецтва, аналіз, самоаналіз	12

5.	Проведення позаурочної вокально-хорової роботи зі спеціальності	30
6.	Планування та проведення музично-виховного заходу	12
7.	Систематизація методичної та нотної літератури	30
8.	Оформлення звітної документації	20
	Всього за модуль 1	180
Модуль 2. Музично-просвітницька робота в ЗЗСО		
1.	Вивчення умов музично-просвітницької роботи в ЗЗСО	20
2.	Спостереження та аналіз освітнього процесу	20
3.	Планування та розробка фрагментів уроків музичного мистецтва	36
4.	Проведення фрагментів уроків уроків музичного мистецтва, аналіз, самоаналіз	12
5.	Проведення позаурочної вокально-хорової роботи зі спеціальності	30
6.	Планування та проведення музично-виховного заходу	12
7.	Систематизація методичної та нотної літератури	30
8.	Оформлення звітної документації	20
	Всього за модуль 2	180
Модуль 3. Навчання музичному мистецтву в початковій школі		
1.	Вивчення умов освітнього процесу в початковій школі	20
2.	Спостереження та аналіз освітнього процесу	20
3.	Планування та розробка уроків музичного мистецтва	36
4.	Проведення уроків музичного мистецтва, аналіз, самоаналіз	12
5.	Проведення позаурочної роботи зі спеціальності	30
6.	Планування та проведення виховної роботи з класом	12
7.	Психолого-педагогічні спостереження, бесіди з учнями	30
8.	Оформлення звітної документації	20
	Всього за модуль 3	180
Модуль 3. Навчання музичному мистецтву в основній школі		
1.	Вивчення умов освітнього процесу в основній школі	20
2.	Спостереження та аналіз освітнього процесу	20
3.	Планування та розробка уроків музичного мистецтва	36
4.	Проведення уроків музичного мистецтва, аналіз, самоаналіз	12
5.	Проведення позаурочної роботи зі спеціальності	30

6.	Планування та проведення виховної роботи з класом	12
7.	Психолого-педагогічні спостереження, бесіди з учнями	30
8.	Оформлення звітної документації	20
	Всього за модуль 4	180
	Всього	720 год

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА-ПРАКТИКАНТА

За результатами проведення виробничої практики здійснюється оцінка якості виконання кожного окремого завдання і документальна фіксація проведеної роботи за 100-бальною системою. Виробнича практика здобувачів вищої освіти оцінюється диференційовано (залік).

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо практикантом на високому якісному рівні проведені уроки музичного мистецтва (мистецтва), організована змістовна робота позаурочна робота з предмету, усі форми робіт оцінені на «відмінно», здобувач добросовісно виконав усі завдання, поставлені перед ним керівниками практики, охайно оформив та вчасно здав документацію.

Оцінка «добре» виставляється, якщо практикантом на достатньому рівні проведені уроки музичного мистецтва, більшість виконаних завдань практики оцінено на «добре», здобувач добросовісно виконав завдання, поставлені перед ним керівниками практики, акуратно оформив та вчасно здав документацію.

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо практикантом більшість завдань практики виконано на «задовільно», документація вчасно здана на перевірку.

Практика не зараховується (оцінка «незадовільно»), якщо здобувач допускав грубі теоретичні та методичні помилки під час проведення уроків, не проводив позакласної роботи, допускав порушення трудової дисципліни, не виконував завдань, поставлених перед ним керівниками практики, вчасно не здав документацію.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти під час виробничої (педагогічної) практики

№ з.п.	Вид діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
1.	Вивчення форм вокально-хорової роботи в ЗЗСО (урок музичного мистецтва, гурткова робота). Аналіз, конспект	5	5
2.	Вивчення вокально-хорового компоненту в документації вчителя музичного мистецтва (календарні плани уроків музичного мистецтва, план роботи гуртка). Аналіз, конспект	5	5
3.	Вивчення навчального матеріалу для вокально-хорової роботи (підручники, хрестоматії, вправи, посівки, пісні). Аналіз, кейс (ноти пісень, посівок, вокально-хорових вправ).	10	10

4.	Вивчення методики проведення вокально-хорової роботи на уроці музичного мистецтва (методика проведення розспівування, розучування пісні). Спостереження, конспект	5	5
5.	Вивчення методики проведення вокально-хорової роботи в позаурочний час (методика проведення заняття хору, заняття вокального ансамблю). Спостереження, конспект	5	5
6.	Вокально-хорова робота (фрагмент уроку музичного мистецтва)	30	30
7.	Музично-виховний захід на основі вокально-хорової роботи	30	30
8.	Звіт з практики. Характеристика	10	10
Разом за модуль 1			100
1.	Аналіз освітнього процесу (організація слухання музики)	5	30
2.	Написання фрагментів уроків зі слуханням музики (конспект).	5	15
3.	Організація слухання музики (фрагмент уроку музичного мистецтва) (проведення).	5	15
4.	Методична розробка музично-виховного заходу	10	10
5.	Музично-виховний захід просвітницької тематики	20	20
6.	Звіт з практики. Характеристика	10	10
Разом за модуль 2.			100
1.	Щоденник. Індивідуальний план практики	5	5
2.	Методичні аналізи уроків музичного мистецтва	7	15
3.	Проведення уроків музичного мистецтва	5	20
4.	Конспекти уроків музичного мистецтва	5	20
5.	Проведення виховного заходу	10	10
6.	Методична розробка вихованого заходу	5	5
7.	Характеристика на учня	5	5
8.	Презентація науково-дослідної теми	10	10
9.	Звіт з практики. Характеристика	10	10
Разом за модуль 3.			100
1.	Щоденник. Індивідуальний план практики	5	5
2.	Методичні аналізи уроків музичного мистецтва	5	10
3.	Проведення уроків музичного мистецтва	5	20
4.	Конспекти уроків музичного мистецтва	5	20
5.	Проведення виховного заходу	10	10

6.	Методична розробка вихованого заходу	10	10
7.	Презентація творчого проєкту	15	15
8.	Звіт з практики. Характеристика	10	10
Разом за модуль 4			100

ОБОВ'ЯЗКИ ОРГАНІЗАТОРІВ ПРАКТИКИ І ЗДОБУВАЧІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Кафедральний керівник практики:

- добирає бази для проходження практики;
- укладає разом із керівником практики угоди з закладами загальної середньої освіти, які є базами для проведення виробничої практики;
- згідно з угодами, укладеними між університетом і базовими закладами та відношеннями щодо проведення практики, проводить розподіл здобувачів-практикантів;
- бере участь у розробці програми практики, працює над її вдосконаленням;
- забезпечує проведення настановних та підсумкових конференцій, захисту результатів практики;
- ознайомлює здобувачів вищої освіти із завданням і змістом, звітністю і критеріями оцінювання результатів практики;
- розробляє методичну документацію із питань практики та надає допомогу викладачам-методистам;
- проходить інструктаж із техніки безпеки та охорони праці у інженера з охорони праці університету;
- проводить інструктаж з техніки безпеки та охорони праці зі здобувачами вищої освіти перед початком практики із обов'язковою реєстрацією у журналі встановленого зразка;
- здійснює загальний контроль за виконанням здобувачами-практикантами завдань практики і правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу;
- узагальнює графік проходження практики здобувачами вищої освіти у школі чи в іншій установі і подає його керівникові практики університету;
- вивчає й узагальнює передовий досвід організації та проведення практики, побажання стейкхолдерів;
- подає заступнику декана факультету з навчальної роботи звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення та організації її проведення.

Методист практики:

- Укладає програму практики, працює над її вдосконаленням;
- бере участь у настановній та підсумковій конференції і захисті результатів практики здобувачів вищої освіти; відповідає за своєчасну здачу звітної документації факультетському керівникові практики;
- проходить інструктаж із техніки безпеки та охорони праці у інженера з охорони праці університету;
- разом із факультетським керівником проводить інструктаж із техніки безпеки та охорони праці зі здобувачами вищої освіти перед початком практики із обов'язковою реєстрацією у журналі встановленого зразка;
- разом із факультетським керівником практики складає графік проходження практики здобувачами вищої освіти у базовому закладі;
- співпрацює із керівниками від бази практики;
- організовує відвідування та обговорення здобувачами вищої освіти уроків та інших заходів, які проводяться досвідченими фахівцями базового закладу;

- консультує здобувачів вищої освіти щодо виконання завдань із практики;
- спостерігає за роботою здобувачів-практикантів, визначає їх рівень підготовки до професійної діяльності;
- здійснює поточний контроль за практикою здобувачів вищої освіти, вчасно виявляє недоліки та вживають заходи щодо їх усунення;
- контролює вчасне оформлення відомостей на оплату працівникам від бази практики за керівництво роботою здобувачів вищої освіти;
- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти та виставляє і виставляє підсумкову оцінку здобувача вищої освіти за практику у визначені види навчальної документації (журнал обліку роботи, відомість, залікову книжку).

Здобувачі вищої освіти університету при проходженні практики зобов'язані:

- взяти участь у настановній та підсумковій конференціях із виробничої практики;
- ознайомитися із програмою практики та дотриматися методичних рекомендацій її проходження;
- пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці перед початком практики із обов'язковою реєстрацією у журналі встановленого зразку;
- своєчасно прибути на базу практики;
- виконати усі види робіт, передбачені програмою практики; суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії і розпоряджень адміністрації закладу, де проходить практика;
- вчасно оформляти документацію і зберігати її на робочому місці та пред'являти на вимогу керівників практики; нести відповідальність за виконану роботу;
- в останні дні проходження практики подати звітну документацію і протягом перших 5 днів після завершення виробничої практики захистити результати практики;

На період практики факультетський (кафедральний) керівник практики призначає **старосту** групи. У його обов'язки входить:

- облік відвідування здобувачами вищої освіти бази практики, уроків та інших заходів,
- ведення журналу практики,
- підготовка необхідної фінансової документації на оплату праці керівникам від бази практики тощо;
- несе відповідальність за дотримання практикантами трудової дисципліни.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, отримує негативну оцінку і відраховується із закладу вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Зміст навчальної (пропедевтична) практики зі спеціальності	Кількість годин	Оцінювання (бали)
Участь у настановчій конференції, визначення завдань, змісту, плану практики, вимоги до заліку	2	
Знайомство з адміністрацією закладу загальної середньої освіти, учителем музичного мистецтва.	4	
Ознайомлення з документацією вчителя музичного мистецтва, кабінетом	5	5
Анотація на підручник «Мистецтво»	6	5

Вивчення дидактичних матеріалів (вправи, пісні, музичні ігри тощо). Список пісень патріотичної тематики (або українських народних) для учнів 1-4 класів (письмово).	10	5
Аналіз уроків музичного мистецтва (1 - комплексний опис, 3 - аспектний аналіз)	4	15
Написання плану уроку музичного мистецтва	20	10
Відео музично-практичної роботи (фрагмент уроку).	10	10
Аналіз музично-просвітницького заходу	4	10
Ознайомлення з документацією вчителя музичного мистецтва, кабінетом	5	10
Вивчення системи позаурочної роботи з музики	6	10
Вивчення наукової та методичної діяльності вчителя музичного мистецтва (ІНДЗ)	15	20
Оформлення звіту про навчальну (пропедевтичну) практику. Участь в підсумковій конференції	8	10
Всього годин/балів	90	100

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аристова Л. С. Методика музичного навчання і виховання ч. 2: навч.-метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2021. 444 с.
2. Аристова Л. С. Методика музичного навчання і виховання: навч.-метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2018. 404 с.
3. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі: метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 105 с.
4. Державний стандарт початкової освіти (МОН України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>.
5. Кісільчук І. М. Цікаве музикування на уроках мистецтва в НУШ. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 48 с.
6. Масол Л. М. Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» : метод. посібник. Київ: Генеза, 2020. 207 с.
7. Технологія колективного музикування: метод. посібник / упор. О. О. Гумінська. Рівне: РОППО-РДГУ, 2018. 62 с.
8. Хлебникова Л. О. Методика хорового співу у початковій школі: метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 216 с.

Додаткова

1. Гумінська О. О. Візуальне моделювання уроку музичного мистецтва. *Мистецтво та освіта*. 2021. № 41 (99). С. 14-19.
2. Гумінська О. О. Методика роботи з підручником на уроках музичного мистецтва. *Мистецтво та освіта*. 2013. №1. С. 18-22.
3. Гумінська О. О. Моделювання уроку музичного мистецтва у вербальній формі. *Мистецтво та освіта*. 2020. № 4 (98). С. 9-20.
4. Гумінська О. О. Формування творчої компетентності вчителя в процесі моделювання уроку музичного мистецтва. *Нова педагогічна думка*. 2017. №1 (89). С. 98-101.
5. Мистецтво: підручники інтегрованого курсу для 1-7 класів закладів загальної середньої освіти 2018-2024 рр.
6. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
7. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей» програма-02-08-

Інформаційні ресурси

Класрум практики 3 курс <https://classroom.google.com/c/NzM1NTEzMТАуMDM1?cjc=hg4jtjc>

Класрум практики 4 курс

<https://classroom.google.com/c/NzM1NTEzOTYwMDQ1?cjc=m4kdvvr>

Мультимедійні матеріали для 1 класу <https://www.youtube.com/playlist?list=PL5vqV-t0Um0QdIytd7sIsa8kuuYpr1MPi>

Мультимедійні матеріали для 2 класу

https://www.youtube.com/playlist?list=PLurpn2dc_PrGIGwdmkGNXI5TpEznWQmZz

Мультимедійні матеріали для 5 класу Д Музичне мистецтво 5 клас - УоиТиБе

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет музичного мистецтва
Кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти

ЗВІТ З ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

практиканта (тки) _____

З (4) курсу спеціальності
А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

термін практики:
03 по 02 березня 2025 р.

Рівне – 2025

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Вид практики *виробнича (педагогічна)*

Практикант (ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет *музичного мистецтва*

Кафедра *музикознавства, фольклору та музичної освіти*

освітньо-кваліфікаційний рівень *бакалавр*

спеціальність *A4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)*

2 курс

Керівники практики від ВЗО

Керівники практики від ЗЗСО Опанасець Інна Станіславівна

Практикант (ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув (ла) в Рівненський ліцей «Гармонія»

Печатка ЗО «___» _____ 20__ року

Директор _____ Пучко Г. Т.

вибув (ла) з Рівненського ліцею «Гармонія»

Печатка ЗО «___» _____ 20__ року

Директор _____ Пучко Г. Т.

Паспорт закладу загальної середньої освіти

Повна назва закладу:

Дата заснування закладу загальної середньої освіти:

Тип навчального закладу:

Форма власності: комунальна

Адреса:

Телефони:

Директор:

Завуч:

Заступник директора з виховної роботи:

Кількість учнів: (2025 р.)

Кількість класів:

Кількість вчителів:

**Розклад уроків музичного мистецтва
учителя Опанасець Інни Станіславівни**

№ Урок у	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
1					
2					
3					
4					
5					
6					
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Розклад занять музичних гуртків

	День тижня	Години	Керівник
Хор			
Хор			
Ансамбль			
Ансамбль			
Оркестр			

Розклад дзвінків у 30

№ уроку	I зміна	II зміна
1		
2		
3		
4		
5		
6		

ВИВЧЕННЯ ФОРМ МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ З МУЗИКИ В ЗЗСО

1. В які форми музично-просвітницької роботи в закладі загальної середньої освіти включений сучасний вчитель музичного мистецтва?
2. Які форми музично-просвітницької роботи застосовуються на уроках музичного мистецтва?
3. Які форми музично-просвітницької застосовуються у позаурочній музично-виховній роботі?
4. Що має вміти вчитель музичного мистецтва, організовуючи музично-просвітницьку роботу

ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ПІДРУЧНИКІВ «МИСТЕЦТВО»

1. Яку інформацію про музику подано у підручнику?
2. Яку інформацію про музичний твір подано у підручнику?
3. Яку інформацію про композиторів подано у підручнику?
4. Які питання подано у підручнику до прослуховування музичних творів?
5. Які питання подано у підручнику для висловлення особистісного ставлення до музики?

АНАЛІЗ МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ НА УРОЦІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

1. Про що розповідає вчитель на уроці?
2. Про що веде бесіду і активізує мислення учнів?
3. Які питання чи завдання ставить (дає) учням перед прослуховуванням музичного твору?
4. Які питання ставить після прослуховування музичного твору?
5. Які питання на особистісне сприймання та розуміння музики ставить вчитель?
6. Які практичні види діяльності організовує під твір для слухання (рухи, які, музикування, на яких інструментах)?
7. Чи були задіяні усі діти? Чи уважно слухали? Чи активно працювали?

Клас

Тип уроку _____

[illegible]

АНАЛІЗ УРОКУ МИСТЕЦТВА

за різними аспектами

Розкриття теми уроку

- Як представлена тема уроку (оголошена, записана на дошці..)?
- Як активізується увага і пізнавальна активність учнів до нової теми?
- Як здійснюється актуалізація знань учнів?
- Як відбувається пояснення нового матеріалу?
- Як проводиться підсумок уроку?

Драматургія уроку

- Яка послідовність видів музичної діяльності на уроці?
- Яка емоційна атмосфера на уроці?
- Які прийоми використано для мотивації навчальної діяльності учнів?
- Які прийоми використано для активізації пізнавального інтересу учнів?
- Які міжпредметні зв'язки використано на уроці?

Використання наочності на уроці

- Які види наочності використано на уроці?
- Як наочність сприяла розкриттю теми уроку?
- Як оформлені наочні матеріали?
- Яка наочність викликала найбільший інтерес учнів?
- Яка наочність сприяє ефективному засвоєнню інформації?

Організація музичної діяльності учнів

- Які види музичної діяльності учнів використовувалися на уроці?
- Наскільки учні зацікавлені музикуванням?
- Чи всі учні залучені до музичної діяльності?
- Які виконавські завдання поставлені учням у процесі музикування?
- Як здійснюється музично-виконавський розвиток учнів?

Формування теоретичних знань

- Які поняття загально естетичного характеру учні засвоїли на уроці?
- Які поняття музичної мови та музичної грамоти учні засвоїли на уроці?
- Як здійснювалося пояснення нових понять і термінів?
- Які з вивчених понять та учні зрозуміли та можуть відтворити при необхідності?
- Які з понять були застосовані в процесі музично-практичних дій?

Слухання музики на уроці музичного мистецтва

- Як організовано бесіду перед слуханням музики?
- Які питання / завдання сформульовані перед слуханням музики?
- Як підтримується слухова увага учнів?
- Що допомагає учням глибше сприйняти музичний твір?
- Як учні розмірковують про прослуханий музичний твір?

Конспекти бесід та слухання музики Зразки фрагментів уроків музичного мистецтва

Бесіда да слухання музики в 4 класі.

Розповідь думу, кобзарів.

Вчитель: Саме піснею линули розповіді про історичні події та їх учасників. А замість журналістів ці новини «розповідали» співці – кобзарі та бандуристи. Нерідко такими співцями були самі відважні герої, які брали участь у боях. І характер цих пісень – дум, був відповідним – ліричним і драматичним. А виконувались думи в супроводі кобзи або бандури.

Думи – це ліричні або драматичні пісні, присвячені важливим історичним подіям і відважним героям. За характером мелодії думи близькі до речитативу, тобто напівспіву-напіврозмові. Вони тужливі, наспівні та протяжні. Виконавцями дум були народні співці України – кобзарі.

Кобзар – мандрівний співак, який виконував пісні та думи в супроводі кобзи чи бандури. Вони не тільки їх виконували, але і складали. Мандруючи від села до села, кобзарі виконували пісні про бойову славу й вічну доблесть козацького війська, про свободу та красу рідного краю. Вони розповідали людям у своїх піснях не тільки про різні події, а й висловлювали ідеї єднання народу в боротьбі проти чужинців, ідеї волі й незалежності, прославляли патріотизм, відстоювали права кожної людини й усього народу на вільне життя, звеличували шанування батьків, роду, Вітчизни.

Кобзарів дуже поважали в народі і прислуховувалися до них, бо вони завжди співали правду. В наш час кобзарський рух відроджується, а виступи кобзарів можна побачити на українських етнофестивалях.

Зазвичай думи – це великі пісенно-розповідні твори. Умовно вони складаються з таких частин: вступ (заспів), епічна розповідь (розгортання сюжету), кінцівка (славослов'я).

Однією з найвідоміших є «Дума про козака Голоту». Хто ж це такий? Козак Голота («голота» означає «бідняк, незаможний») – це поетичний образ захисника рідної землі від іноземних загарбників. Дехто вважає, що цей персонаж має історичне підґрунтя: у ньому, начебто, змальовано одного зі сподвижників Богдана Хмельницького – полковника Іллю Голоту.

Питання перед слуханням: Як у думі оспівується образ козака?

Слухання. Українська народна пісня «Дума про козака Голоту».

Вчитель: Як у думі оспівується образ козака?

Учні: чесний і справедливий козак

Аналіз твору.

Вчитель: Які риси характеру персонажу відображено у творі?

Учні: відважний, добра людина

Вчитель: По чому ми відчули відважність героя?

Учні: Розповів текст. А ще був характер музики. Іноді схожий на марш...

Гра «Композитор».

Вчитель. Уявіть себе композитором та створіть мелодично-ритмічну розповідь про кобзаря Перебендю на вірші Т. Шевченка.

Перебендя старий, сліпий,

-Хто його не знає?

Він усюди вештається

Та на кобзі грає.

Бесіда да слухання музики в 3 класі.

Вступне слово перед слуханням музики. Е. Гріг. «У печері гірського короля».

Учитель: Перед вами портрет всесвітньовідомого норвезького композитора Едварда Гріга. І сьогодні ми послухаємо цікаву його п'єсу. Вона була написана Е. Грігом для театрального спектаклю. І звучить вона тоді, коли головний герой спектаклю – юнак Пер Гюнт заходить до фантастичної печери, де живе гірський король. У великій тронній залі збираються його піддані – тролі, гноми.

Завдання перед слуханням:

Учитель:

Пере слухання музичного твору «У печері гірського короля» ми домовимось, що ми розіграємо цю сцену із спектаклю «Пер Гюнт». Ми оберемо короля, який вдягне корону сяде на троні – вчительському стільці! Королем стане той, хто назве країну на півночі Європи, де жив і творив композитор Едвард Гріг (*учні називають, вгадують, один стає королем*).

Завдання для підданих: під музику Едварда Гріга, пританцьовуючи чи зображаючи гнома, троля, йти на поклон королю. Піддані роблять це по черзі, уважно прислухаючись до музики. А король у кінці має сказати, який з його творів чи гномів найкраще перевтілюється в образ.

(Звучить п'єса Е. Гріга «У печері гірського короля». Учні розігрують сцену із спектаклю).

Учитель: Ви гарно справились із завданням. А що думає наш гірський король?

Учень називає найбільш вдалих «персонажів».

Аналіз твору.

Учитель: Мені сподобалось, що кожен втілював образ слуг гірського короля по-своєму. Здається вам допомагала музика. Вона також змінювалась... Як саме змінювалась?

Учні: Спочатку ніби спокійний, а потім наростав і став більш напруженим.

Учитель: А чи прослідкували за гучністю музики, як саме вона розвивається або ж можливо є сталою?

Учні: Музика спочатку була тихою, але згодом наростала все більше.

Пояснення термінів.

Учитель: Правильно, коли гучність мелодії наростає, це називається «*crescendo*», а якщо навпаки стихає - «*diminuendo*». Який з цих термінів підходить нашому твору?

Учні: Crescendo.

Учитель: Так, правильно! Спочатку музика звучить на *p*, а потім зростає до *f*. Тобто термін «*piano*» означає-тихо, а «*forte*» - голосно.

А динаміка підкреслює, наскільки багато гномів і тролів збирається, і як звичайна хода перетворюється у грандіозний танець.

Ритмічна інтерпретація твору. Музикування звучними жестами та елементарними музичними інструментами.

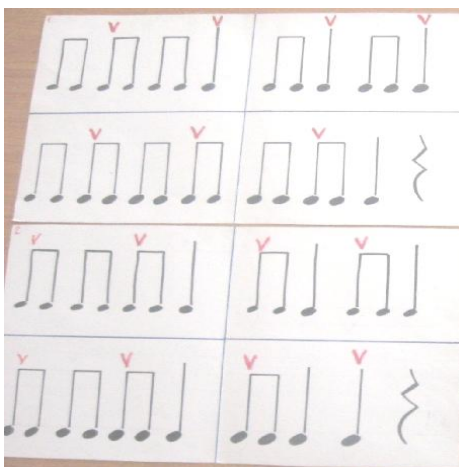
Учитель: Зараз ми з вами ще раз прослухаємо твір, але будемо відтворювати ритмічний рисунок твору звучними жестами та елементарними музичними інструментами.

На партитурі зображений ритм для плескання і червоні позначки (галочки) для гри на клавесах.

(Учні повторюють за вчителем ритмічний рисунок з плесканням.)

А тепер підключимо ще клавеси.

(Учні додають до ритму гру слабких долей на клавесах.)

Учитель: А тепер зіграємо цю партитуру під музику симфонічного твору Едварда Гріга «У печері гірського короля»).

(Учні музикують під симфонічну п'єсу.)

Гра «Чарівна паличка гірського короля».

Учитель: У нас є гірський король та його чарівна паличка. Під музику Е.Гріга «У печері гірського короля» хтось із вас може грати лише тоді, коли «гірський король» торкнеться до вас «чарівною паличкою».

Починається гра з однієї людини, згодом підключаються і інші учні, це відбувається доти, доки не будуть задіяні всі. І навпаки, якщо вчитель торкається другий раз – учень перестає грати.

БЛАНК
**ВИВЧЕННЯ СИСТЕМИ ПОЗАУРОЧНОЇ МУЗИЧНО-ВИХОВНОЇ
РОБОТИ З ЗЗСО**

Які гуртки музично-естетичного спрямування функціонують в закладі загальної середньої освіти? Скільки годин виділено на їх функціонування?

Який графік їх роботи?

Яку документацію з гурткової роботи веде вчитель музичного мистецтва?

Учні якого віку задіяні в роботі гуртків?

В яких конкурсах, оглядах (міських, обласних) можуть взяти участь гуртківці?

В яких загальношкільних заходах задіяний учитель музичного мистецтва?

Які заходи учитель музичного мистецтва готує самостійно (пише сценарій, організовує учнів та учителів)?

Які виховні заходи провів вчитель даного начального закладу?

Практиканти:

Богдан Софія, Васильєва Олесь, Ващук Каріна, Єгоров Лев, Кулик Вікторія,
Міщурак Марія, Мохначук Каріна, Наумець Вікторія, Олеля Денис

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА МУЗИЧНО-ОСВІТНЬОЇ БЕСІДИ

Тема: «Подорож з фортепіано»

Мета: зацікавити музикою для фортепіано, самим музичним інструментом.

Завдання навчальні:

ознайомити учнів з музичним інструментом, розширювати мистецький кругозір;

розвивальні: розвиток навичок емоційно-осмисленого сприймання музики, уміння аналізувати, порівнювати, оцінювати музичні твори, розвиток образного мислення;

виховні: виховання мистецьких інтересів, естетичних почуттів, смаків, естетичних ідеалів.

Сценарний хід: подорож (країнами, локаціями, природою, з персонажами)

Музичний матеріал:

Тетяна Афанасенко «Bonsai»

Олена Девіс «Зимова казка»

Юлія Богатирьова «Зимові гірки»

Інна Павлик «Великдень»

Михайло Степаненко «Білочка»

Зноско Боровський «Слон танцює»

Руслана Лісова «Марш гномиків»

Юлія Богатирьова «Іграшковий бал»

Руслана Лісова «Разом веселіше»

Хід заходу

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Ведучий: Доброго дня, радо вітаємо Вас на нашому заході! Сьогодні ми разом з вами відправимося у велику чарівну подорож і з собою візьмемо один музичний інструмент, щоб дізнатися про кого йде мова, вам потрібно розгадати загадку!

Загадка:

Сам із вільхи та із дуба,

В роті білі й чорні зуби.

Ти до них торкнись – готово,

Враз почуєш звук чудовий.

Учні: Фортепіано!

Ведучий: Хто мені скаже, що таке форте?

Учні: Голосно.

Ведучий: А що таке піано?

Учні: Тихо.

Ведучий: А хто мені покаже, як грають на фортепіано?

Діти імітують гру на фортепіано.

Ведучий: У величезному механізмі фортепіано, за цим дерев'яним корпусом понад 7500 деталей, з них 30% є металевими. А як називаються деталі інструменту?

Учні: Педаль, клавіші, струни, молоточки...

Ведучий: Тому фортепіано називають клавішно-ударним інструментом, бо він має клавіші, а пальці по ньому ударають. Як ви думаєте скільки клавіш є на фортепіано?

Учні: 88 клавіш.

Ведучий: Тому було обрано 88-й день року для святкування Всесвітнього дня фортепіано, а це якраз, 29 березня.

А сьогодні фортепіано запрошує нас у мандрівку? Як це? А так: слухаючи музику, ми будемо уявляти все, те про що музика розповідає!

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Ведучий: Отже, перша наша зупинка у найввічливішій країні світу – у Японії!

А як же ми привітаємося з японцями? Кончіва! А тепер я ще й покажу, як японці вітаються один з одним. Усі разом встанемо та повторимо за мною.

Кончіва! *(Разом з поклоном.)*

Учні: Кончіва! *(Поклін.)*

Ведучий: Діти, дайте відповідь на запитання від японців:

Скажіть мені, чи може доросле дерево поміститися на долоні?

Учні: Ні, не може!

Ведучий: А чи можна створити сад, який поміститься на підвіконні?

Учні: Ні!

Ведучий: Якби мова йшла про Україну, то ми б сказала "ні", але ж ми в Японії, тому "так". Таке малесеньке дерево й такий сад на підвіконні в Японії є. І називається маленьке дерево "бонсай".

Зараз про бонсай нам розповість музика. А ми уявимо, що на долоньці тримаємо таке маленьке дерево, покажемо як ми за ним доглядаємо: поливаємо, підрізаємо...

Мішурак Марія виконує п'єсу «Бонсай» Тетяни Афанасенко.

Учні імітують догляд за деревцем

Васильєва Олеся: Зараз ми зупинимося на фантастичній станції «Зимова казка»! Зима – це час див, коли сніжинки кружляють у повітрі, ніби чарівний танець, а світ навколо перетворюється на білу казку. Скажіть, діти, чи може сніг заговорити?

Учні: Ні!

Васильєва Олеся: А чи можуть зимові ночі приховувати таємниці?

Учні: Ні! Так!

Васильєва Олеся: Якби ми говорили про звичайну зиму, то сказали б "ні". Але ж ми зупинилися у казці, а тут можливо все! Тож відкріймо двері у «Зимову

казку» і уявімо себе танцюючими сніжинками, які можуть кружляти, підніматись і опускатись, погойдуватись!

Мохначук Каріна виконує п'єсу «Зимова казка» Олени Девіс.

Учні імітують танець сніжинок.

Мохначук Каріна: Коли зима вкриває землю снігом, діти поспішають на гірки. Вітер свистить у вухах, санчата мчать униз, а сміх дзвенить у морозному повітрі. Кожен спуск – це мить радості й захоплення. Сніг рипить, мороз щипає щоки, а веселощі наповнюють усе довкола.

Зараз ця зимова магія оживе у звуках фортепіано!

А ми покажемо під музику, як спускаються з гірки санчата (*демонструє рухи руками*), як ліпимо та кидаємо снігові кульки (*демонструє рухи*)!

Васильєва Олеся виконує п'єсу «Зимові гірки» Юлії Богатирьової.

Учні імітують катання на гірці, ліплення та кидання снігових кульок.

Ващук Каріна: Далі ми з вами мандруємо Україною та її святами. Наближається свято Великдень. Великодні дзвони скликають нас до храму, надають святкового настрою. Дзвони лунають далеко, щоб кожен чув і радів: «Христос Воскрес»!

Давайте послухаємо, як фортепіано зображає великодній передзвін та спробуємо пограти на уявних дзвонах: великих (*демонструє*) і маленьких (*демонструє*).

Богдан Софія виконує п'єсу «Великдень» Інни Павлик.

Учні імітують гру на церковних дзвонах. У моменти, коли не імітують дзвони, показують за ведучим, як просинається весняна природа.

Богдан Софія: Тепер ми з вами завітаємо до лісової родини та познайомимось через загадку з чарівною тваринкою.

Загадка:

Пухова руденька шуба
Із сосни стриба на дуба.
Хвіст у неї, як мітла,
А сама на зріст мала.
Очі сяють, як намисто,
Мов дві цяточки вогнисті.
В неї хата гарна, тиха,
Взимку повненька горіхів.
В лісі любить вона жити,
Відгадайте, хто це, діти?
(*Білка*)

Учні: Білка!

Богдан Софія: А зараз ми пограємося з білочкою ритмічними горішками. Це половинки горішків, якими можна відбивати ритм (*роздає горішки, демонструє, учні повторюють*).

Давайте зіграємо в гру «Найслухняніша білочка»: я гратиму ритм, ви будете уважно слухати і за командою повторювати.

Учні грають в гру.

А тепер з нами хоче пограти фортепіано. Прозвучить п'єса «Білочка». А ми підіграємо фортепіано ритмічними горішками.

Ващук Каріна виконує п'єсу «Білочка» Михайла Степаненка.

Учні відбивають ритм горішками.

Кулик Вікторія: Яка у нас багата уява! Раптом ми переносимось в Африку! Тут нас чекають африканські звірі. Та завдяки музиці, вони можуть перетворитись у танцівників. Давайте уявимо, як може танцювати мавпа? (Демонстрація.) А крокодил? (Демонстрація.) А слон? (Демонстрація.) Послухайте фортепіанну п'єсу «Слон танцює» і покажіть, як це відбувається!

Єгоров Лев виконує п'єсу «Слон танцює» Зноско Боровського.

Учні показують, як танцює слон.

Міщурак Марія: «Чари бари фісутари!» Як же це запам'ятати? Нам потрібно знати це чарівне вітання! Щоб потрапити у фантастичну країну! Давайте скажемо групами: дівчатка – «чари», хлопчики – «бари», усі разом – «фісутари!» А тепер всі разом: «Чари бари фісутари!»

Ми до гномів потраляри!

А хто такі гноми?

Учні: вигадані казкові істоти, маленькі, бородаті чоловічки.

Міщурак Марія: Де вони мешкають?

Учні: вони живуть у підземних печерах або в гірських шахтах.

Міщурак Марія: А чим займаються гноми?

Учні: Вони вміють кувати метал, видобувати коштовні камені.

Міщурак Марія: Як потрібно, то й дровами на зиму запастись можуть... Ой! А хто це?

Гном (Наумець Вікторія):

Як ми, гномики, втомились.

Ледве сну не підкорились.

Стук та стук — гора дровець.

— Я насправді молодець!

Я насправді, я насправді, я насправді молодець!

Міщурак Марія: Привіт, гномику! Що це ти все махаєш та й махаєш руками?

Гном (Наумець Вікторія): Ми тяжко працюємо молотками, кирками... Ось так! (Демонструє.) Чого дивитесь? Допомагайте! (Учні повторюють.)

Міщурак Марія: Ой, ми тепер теж гномики!

А ви знаєте? Наш Гномик ще й на фортепіано вміє грати?! Давайте йому допоможемо уявними молотками і кирками.

Наумець Вікторія виконує п'єсу «Марш гномиків» Руслани Лісової.

Учні імітують удари молотками і кирками.

Єгоров Лев: Дорогі друзі! Зараз ми опинимось в іграшковому світі, ви зможете відчувати себе ляльками. Давайте відгадаємо загадку і зрозуміємо куди ми відправимось

Загадка:

Музика лунає радісно, дзвінко.

Посмішки гостей освітлюють зал.

Маски і костюми рухаються в танці.

Що ж це за дійство? Звичайно...

Учні: Бал!

Єгоров Лев: Ми дружно відправляємось на бал! Зараз ви послухаєте п'єсу «Іграшковий бал» і перетворитеся на ляльок! Наші ляльки на балу танцюватимуть. Давайте спробуємо вивчити декілька простих рухів.

Ляльки стоять рівненько руки зігнуті в ліктях (*демонстрація*).

Ляльки нахиляються вліво – вправо (*демонстрація*).

Ляльки кружляють (*демонстрація*).

Ляльки повертають голову вліво – вправо (*демонстрація*).

А тепер дамо команду, як на балу: «Маестро, музику!».

Кулик Вікторія виконує п'єсу «Іграшковий бал» Юлії Богатирьової.

Учні-ляльки танцюють.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Наумець Вікторія: Дякуючи музиці, ми сьогодні дізналися більше про фортепіано й інші країни і саме найголовніше робили це разом, адже разом веселіше!

Олеся Денис: Фортепіано так гарно розважало нас сьогодні, що й бандурі собі захотілось!

Олеся Денис виконує п'єсу «Разом веселіше» Руслани Лісової

Танець у колі: крокування по колу, чотири кроки в центр кола і назад, приставний вліво-вправо.

Ведучий: Наша подорож закінчується! Ми повертаємось до нашої школи «Гармонія»! Під час цієї подорожі ми з вами фантазували, уявляли, слухали і прислухались! Рухались і взаємодіяли! А головне – слухали фортепіанну музику!

Дякуємо фортепіано, бандурі, студентам – майбутнім вчителям музичного мистецтва, та ВАМ – дорогі діти!

До нових зустрічей! До нових подорожей!

ЗРАЗОК**ПЛАН**

уроку музичного мистецтва в 2 класі
за підручником «Мистецтво» Л. Масол, О. Гайдамаки, О. Колотило

Тема: «ТРОЇСТІ МУЗИКИ»

Очікувані результати: учні

- ✓ називають склад твоїстих музик;
- ✓ розрізняють на слух звучання скрипки, цимбалів, бубна, барабана, сопілки;
- ✓ розповідають про побутування троїстих музик;
- ✓ комунікують у трійках – створюють гурти троїстих музик;
- ✓ імпровізують на бубнах, маракасах, бубонцях, барабанах у різних складах;
- ✓ складають та виконують ритмічні послідовності на основі ритмічних блоків;
- ✓ виконують образні та танцювальні рухи під музику;
- ✓ демонструють правила співацької постави під час співу;
- ✓ демонструють точність виконання слів та мелодії нової пісні.

ПЛАН**ВСТУПНА ЧАСТИНА**

1. Організаційний момент. Музичне вітання «Пролунав дзвінок» О. Гумінської. Перевірка присутніх у формі вокального діалогу-імпровізації.
2. Оголошення теми «Троїсті музики». Мотивація учнів через запрошення в Карпати. Актуалізація знань про українські інструменти.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

3. Пояснення понять «троїсті музики» та ритмічна імпровізація на текст «Скрипка, бубон і цимбали – троїсті музики» (ритмічна вправа з ритм-блоками).
4. Організація музичних гуртів «троїстих музик» (використання трьох елементарних музичних інструментів та інструментальна імпровізація гуртів).
5. Слухання композиції «Троїсті музики» та виконання рухів (на вибір: імітація гри на інструментах, танцювальні рухи, театралізація).
6. Розучування пісні «Ой заграйте дударики» А. Філіпенка.
7. Виконання першого куплету пісні «Ой заграйте дударики» акапельно з танцювальними рухами.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

8. Висновки у формі гри «П'ять пальців. Рефлексія (питання щодо особистісного ставлення учнів до змісту уроку, його розуміння).
9. Формувальне оцінювання.
10. Творче домашнє завдання: послухати гру троїстих музик.

ЗВІТ
з виробничої (педагогічної) практики
здобувача(чки) вищої освіти

ім'я, по батькові, ПРІЗВИЩЕ

З _____ по _____ 2025 року я проходив (ла) виробничу (педагогічну) практику в Рівненському ліцеї «Гармонія» під керівництвом вчителя музичного мистецтва Опанасець Інни Станіславівни.

Під час практики мною були виконані наступні види робіт:

...
...
...
...

Я зрозумів (ла), що сучасний вчитель музичного мистецтва включений у різні форми роботи: ...

На мою думку, професійний рівень сучасного учителя залежить від ...

Пропедевтична практика переконала мене у тому, що сучасний вчитель музичного мистецтва має володіти ...

Дата

_____ *ім'я, ПРІЗВИЩЕ*
практиканта

_____ доц. Тетяна КРИЖАНОВСЬКА

ІНСТРУКЦІЯ З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджую
Ректор Рівненського
державного гуманітарного
університету
проф. Р.М. Постолюк
Наказ № 19-01 від 05.04. 2023р.

Інструкція №40
з охорони праці для здобувачів освіти під час проведення
навчально – виробничої практики.

1. Загальні положення

1.1. Для проведення навчальної, виробничої, педагогічної практик вибирають таке підприємство, установу, навчальний заклад, на якому забезпечується повна безпека для здобувачів освіти.

1.2. У своїй роботі керівник практики керується нормативними документами з охорони праці, Законами України «Про охорону праці», «Кодексом законів про працю України», наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, ректора університету.

1.3. Керівник практики перед початком практики проводить зі здобувачами освіти первинний інструктаж з відміткою в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці для учнів, вихованців, студентів».

1.4. Керівник практики повинен дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку університету, до роботи допускається після проходження інструктажу з питань охорони праці з записом в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці», проходити навчання та перевірку знань з питань охорони праці в терміни згідно чинного законодавства- один раз на три роки.

1.5. Керівник практики повинен дбати про захист своїх персональних даних, свою безпеку і безпеку оточуючих.

1.6. При виконанні професійних обов'язків на керівника практики можуть впливати такі фактори:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- недотримання температурного режиму в навчальному приміщенні;
- падіння.

2. Вимоги безпеки перед початком проведення практики.

Здобувач освіти зобов'язаний:

2.1. Перед початком практики пройти інструктаж з питань охорони праці з відміткою в «Журналі реєстрації інструктажів».

2.2. Ознайомитись із загальною характеристикою і правилами внутрішнього розпорядку підприємства на якому буде проходити практику.

2.3. Кількість здобувачів освіти, які одночасно беруть участь в проходженні практики не повинна перевищувати 25 осіб.

2.4. Проходи, виходи утримувати вільними, підхід до первинних засобів пожежогашіння утримувати вільним.

2.5. Вирушаючи на практику мати при собі аптечку першої медичної допомоги, запас питної води, вибрати безпечний маршрут руху.

3. Вимоги безпеки під час виконання практики.

3.1. З прибуттям на підприємство(навчальний заклад, тощо) керівник практики проводить перекличку здобувачів освіти і відмічає відсутніх, здобувачам освіти проводиться інструктаж з питань охорони праці на робочому місці, з відміткою в «Журналі реєстрації інструктажів», ознайомлюють з правилами внутрішнього трудового розпорядку даного підприємства.

3.2. Під час проведення практики в польових умовах забороняється розпалювати багаття, ходити босоніж, вживати воду з відкритих водойм, перебувати на відкритих майданчиках під час дощу, грози і туману.

3.3. При проходженні практики в комп'ютерних класах здобувачі освіти необхідно дотримуватись вимог з охорони праці, а саме:

- не торкатися руками штепсельного з'єднання, розеток;
- самовільно підключати оргтехніку, виконувати ремонт пристроїв;
- залишати увімкнене в електромережу обладнання;
- допускати на робоче місце сторонніх осіб.

3.4. При проходженні практики в майстернях, на станках необхідно виконувати ту роботу, яка затверджена керівником практики, під наглядом майстра або завідувача майстернями, використовувати індивідуальні засоби захисту.

3.5. Повідомляти керівника практики, відділ охорони праці університету про нещасний випадок, що стався зі здобувачем освіти, співробітником, приймати участь у розслідуванні нещасного випадку та виконанні заходів щодо усунення причин, що призвели до нещасного випадку.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи під час практики.

Здобувач освіти зобов'язаний:

4.1. Привести в порядок робоче місце, скласти у відведене місце документи, журнали, прилади, інструмент, тощо.

4.2. Вимкнути освітлення, електроприлади від електроживлення, закрити вікна.

4.3. Ключ від аудиторії, лабораторії, кабінету залишити у швейцара.

4.4. Повідомити керівника практики про всі недоліки, що сталися під час практики.

5. Вимоги безпеки в аварійній ситуації.

При виникненні аварії або ситуації, яка може привести до нещасного випадку дії працівника повинні бути спрямовані перш за все на запобігання попаданню в небезпечну зону людей.

Здобувач освіти повинен:

- негайно повідомити про аварійну ситуацію керівника практики, місце її знаходження;
- діяти чітко, без метушні, запобігати проявам паніки серед здобувачів освіти, співробітників;
- евакуювати здобувачів освіти із приміщення швидко, без паніки по шляхах евакуації.
- при пожежі дотримуватись інструкції з питань пожежної безпеки.

В залежності від виду аварії чи характеру аварійної ситуації необхідно повідомити керівництво університету та відповідні служби:

при пожежі- **101**;

швидка медична допомога- **103**;

витік газу- **104**;

електромережі- **69-42-98**;

прорив води- **26-74-44**.

Подальші дії працівника повинні бути спрямовані на локалізацію аварійної ділянки до прибуття на місце аварії відповідних служб.

При нещасному випадку на виробництві одним із головних завдань є надання першої долікарської допомоги.

Необхідно пам'ятати – при ураженні струмом людини необхідно швидко звільнити від дії електроструму: вимкнути електроживлення, якщо немає такої можливості то відтягнути потерпілого сухою дошкою, куском гуми, не допускати використання металевих предметів, а також брати потерпілого за відкриті частини тіла.

При розтягненні зв'язок – на хворе місце кладуть холод, забинтовують і забезпечують потерпілому спокій.

При переломах – накладають шину з підручного матеріалу, забинтовують і доправляють потерпілого до медичного закладу.

При втраті свідомості – виносять потерпілого на свіже повітря, розтебнути гудзики, ремінь, забезпечити спокій.

При кровотечах- накласти тугу пов'язку, при сильних кровотечах – джгут, турнікет, обов'язково вказати годину накладання і доправити до медичного закладу.

Розроблено:

Завідувач виробничої практики:

Погоджено:

Начальник відділу ОП,ТБ та ОЗ:

Начальник юридичного відділу:

 - Мазяр Т.П.

 Шелюк О.В.

 - Костишин В.С.